

«BIOKIMYO» AJ
акциядорларининг 2023 йил 27 июндаги
Умумий йиғилиши қарори билан

«ТАСДИҚЛАНГАН»

Умумий йиғилиш раиси О.Хуррамов

**«BIOKIMYO»
AKSIYADORLIK JAMIYATINING**

**Кузатув кенгаши тўғрисидаги
Н И З О М И
(янги таҳрири)**

Янгийўл шаҳар – 2023 йил

М У Н Д А Р И Ж А

1. Умумий қоидалар	3
2. Кузатув кенгашнинг ваколатлари	3
3. Кузатув кенгаш аъзоларини сайлаш	4
4. Кузатув кенгаш аъзоларига доир малака талаблари	6
5. Кузатув кенгаш Раиси	7
7. Кузатув кенгаш мажлиси	7
8. Кузатув кенгаши қошида қўмиталарни шакллантириш	9
9. Кузатув кенгаш аъзоларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари	9
10. Кузатув кенгаш аъзоларининг жавобгарлиги	10

1. Умумий қоидалар

1.1. Мазкур Низом «ВЮКИМУО» Aksiyadorlik jamiyatining (бундан буён матнда Жамият деб юритилади) Кузатув кенгашини ташкил этиш ва унинг фаолият тартибини, аъзоларини сайлашни, шунингдек уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятларини белгилайди.

1.2. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг 2014 йил 6-майдаги 370-сон «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида» Қонуни (бундан буён матнда Қонун деб юритилади), Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 8 апрелдаги ПФ-101-сон Фармони, 2023 йил 20 апрелдаги Ўзбекистон Республикаси ЎРҚ-814 сон Қонуни, Вазирлар Маҳкамасининг “2021-2025 йилларда давлат иштирокидаги корхоналарни бошқариш ва ислоҳ қилиш стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2021 йил 29 мартдаги 166-сон қарори, акциядорлик жамиятлари фаолиятининг самарадорлигини ошириш ва корпоратив бошқарув тизимини такомиллаштириш комиссияси йиғилишининг 2015 йил 31 декабрдаги 9-сон баённомаси билан тасдиқланган “Корпоратив бошқарув кодекси” (бундан буён матнда Кодекс деб юритилади), 2018 йил 20 апрелдаги 15-сон баённомаси билан тасдиқланган “Корпоратив бошқарув қоидалари” (бундан буён матнда Қоида деб юритилади) ҳамда Жамият Уставига мувофиқ ишлаб чиқилган.

1.3. Жамият Кузатув кенгаши ўз ишини қонунчилик, мазкур Устав ва акциядорлар Умумий йиғилиши қарори билан тасдиқланган мазкур «Кузатув кенгаши тўғрисида»ги низом асосида амалга оширади.

1.4. Жамият Кузатув кенгашининг сон таркиби Жамият Уставида белгилаб қўйилади.

2. Кузатув кенгашининг ваколатлари

2.1. Жамиятнинг Кузатув кенгаши Жамият фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади, Қонун ва Жамият Устави билан акциядорлар Умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалаларни ҳал этиш бундан мустасно.

2.2. Кузатув кенгаш ваколатига қуйидагилар киради:

- ✓ жамиятнинг бизнес-режаси кўрсаткичлари, ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисида жамият Бошқарувнинг хисоботини мунтазам равишда эшитиб борган ҳолда жамият фаолиятининг устувор йўналишларини белгилаш;
- ✓ хомийлик (хайрия) ёки беғараз ёрдам кўрсатиш (олиш) тартиби ва шартларини белгилаш ҳамда бу борада қарор қабул қилиш ҳуқуқини фақат акциядорларнинг умумий йиғилиши ва қонун ҳужжатларида белгиланган доирада, бу ҳақда барча акциядорлар учун маълумотларни ошкор этган тарзда бериш;
- ✓ жамият ташкилий тузилмасини ишлаб чиқиш, жорий этиш ва мунтазам баҳоланиши бўйича ишларнинг қонунчиликда белгиланган талабларга мувофиқ тарзда амалга оширилишини мувофиқлаштиришни таъминлаш;
- ✓ корпоратив бошқарув тизимини баҳолашни ўтказиш учун мустақил ташкилотни танлаш жамият кузатув кенгашининг қарори бўйича танлов асосида ўтказиш;
- ✓ жамиятнинг Устав фондини қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтириш, шунингдек жамият уставига жамиятнинг устав фондини кўпайтириш ҳамда жамиятнинг эълон қилинган акциялари сонини камайитириш билан боғлиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш;
- ✓ акцияларни жойлаштириш тўғрисида қарор қабул қилишда акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини қимматли қоғозлар савдоси ташкилотчиларининг савдо майдончаларида вужудга келаётган нархлар конъюнктурасидан келиб чиққан ҳолда белгилаш;

- ✓ акциялар чиқариш тўғрисидаги қарорни тасдиқлаш;
- ✓ эмиссия рисоласини тасдиқлаш;
- ✓ корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисидаги қарорни қабул қилиш ва тасдиқлаш;
- ✓ қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- ✓ қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисидаги қарор ва (ёки) рисолага ўзгартиришлар ва (ёки) қўшимчалар киритиш ва қимматли қоғозлар жойлаштирилиши ва муомаласини тўхтатиб туриш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- ✓ жамият ўзи жойлаштирган акцияларни уларни кейинчалик белгиланган тартибда қайта сотиш мақсадида қарор қабул қилиш;
- ✓ корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- ✓ акциядорларнинг йиллик ва навбатдан ташқари Умумий йиғилишларини чақириш, бундан Қонун **65-моддасининг ўн биринчи қисмида** назарда тутилган ҳоллар мустасно;
- ✓ акциядорлар Умумий йиғилишининг кун тартибини тайёрлаш;
- ✓ акциядорларнинг Умумий йиғилиши ўтказиладиган сана, вақт ва жойни белгилаш;
- ✓ акциядорларнинг Умумий йиғилиши ўтказилиши ҳақида хабар қилиш ва йиғилиш ўтказиш учун Жамият акциядорларининг реестрини шакллантириш санасини белгилаш;
- ✓ жамият Уставига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ёки Жамиятнинг янги таҳрирдаги Уставини тасдиқлаш масалаларни акциядорларнинг Умумий йиғилиши ҳал қилиши учун киритиш;
- ✓ мол-мулкнинг бозор қийматини белгилашни ташкил этиш;
- ✓ жамият Бошқарув сон таркибини тузиш ва Бошқарув аъзоларини сайлаш (тайинлаш), уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, бунда Бошқарув раиси ва унинг ўринбосарларини сайлаш (тайинлаш) танлов асосида амалга оширилади. Танловда хорижий менежерлар ҳам иштирок этиши мумкин;
- ✓ жамиятнинг Бошқарув Раиси ва Бошқарув аъзоларига тўланадиган ҳақ, мукофот ва (ёки) компенсацияларни, шунингдек уларнинг энг юқори миқдорларини белгилаш, бизнес-режа кўрсаткичлари бажарилмаган ёки самарадорликнинг муҳим кўрсаткичлари “паст” ёки “қониқарсиз” деб баҳоланган тақдирда ижро органи томонидан ўтган ҳисобот йилида тўланган мукофотни тўлиқ Жамиятга қайтариш масаласини кўриб чиқиш;
- ✓ Бошқарув Раисини ва Бошқарув аъзолари билан тузилган шартномаларни амал қилиш муддатини узайтириш ёки уни бекор қилиш мумкинлиги тўғрисида қарор қабул қилиш;
- ✓ йиллик бизнес-режасини жорий йилнинг 1 декабридан кечиктирмай маъқуллаш ва тасдиқлаш;
- ✓ ички аудит хизматини ташкил этиш, унинг харажатлар сметаси, иш режасини тасдиқлаш, ходимларини тайинлаш ҳамда ҳисоботини **ҳар чоракда** эшитиб бориш ва тасдиқлаш;
- ✓ корпоратив маслаҳатчини тайинлаш ва унинг фаолияти тартибини белгиловчи низомни тасдиқлаш;
- ✓ раҳбар лавозимларга танлов эълон қилиш, танловнинг объектив мезонлари уларнинг якуни бўйича янгича фикрловчи, замонавий талабларга жавоб берувчи юқори малакага эга бўлган, шунингдек, хорижий менежерларни танлаб олиш жараёнлари баён этилган танловлар регламентини тасдиқлаш;

- ✓ жамиятнинг “Ахборот сиёсати тўғрисидаги низомини” тасдиқлаш;
- ✓ жамият кузатув кенгаши қошида кузатув кенгаши, ижроия органи аъзолари, жамият ходимлари ва жалб этилган экспертлар (тегишли соҳа мутахассислари, соҳа олий таълим муассасалари ўқитувчилари ва бошқалар) дан иборат тегишли масалалар, шу жумладан, низоли вазиятларни аниқлаш ва ҳал этиш бўйича кўмиталар (ишчи гуруҳлари) ташкил этиш ва низомларини тасдиқлаш;
- ✓ жамият корпоратив бошқарув тизимини баҳолаш учун мустақил ташкилотни жалб қилиш;
- ✓ корпоратив бошқарув кодексини жорий этиш бўйича чора-тадбирларни ўз вақтида бажарилиши устидан назорат қилишни таъминлаш;
- ✓ кузатув кенгаши йиғилишларини сўров ўтказиш йўли билан, шунингдек, видеоконференц-алоқа режимида ўтказиш ҳолатлари ва тартибини белгилаш;
- ✓ акциядорлар ва инвесторлар билан ўзаро ҳамкорлик учун масъул ходим ёки бўлинмани белгилайди;
- ✓ жамият ижроия органининг фаолиятига дахлдор ҳар қандай ҳужжатлардан эркин фойдаланиш ва Жамият Кузатув кенгаши зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун бу ҳужжатларни ижроия органидан олиш. Жамият Кузатув кенгаши ва унинг аъзолари олинган ҳужжатлардан фақат хизмат мақсадларида фойдаланиши мумкин;
- ✓ аудиторлик текширувини ўтказиш (мажбурий аудиторлик текшируви бундан мустасно), аудиторлик ташкилотини белгилаш, унинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;
- ✓ аудиторлик текширувини, шу жумладан ҳалқаро стандартларга мувофиқ тузилган молиявий ҳисоботларнинг ҳалқаро аудит стандартларига мувофиқ аудиторлик текширувидан ўтказиш ва эълон қилиш бўйича тегишли қарорларни қабул қилиш;
- ✓ Бошқарувнинг фаолияти самарадорлиги ва натижадорлигининг асосий кўрсаткичларини тасдиқлаш;
- ✓ жамиятда ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш ва саноат кооперациясини ривожлантириш чора-тадбирлари натижадорлиги юзасидан амалга оширилган ишлар бўйича ҳисоботларни тинглаш;
- ✓ харидлар жараёни шаффофлиги ва асослилиги, шу жумладан маҳаллий маҳсулотларнинг сифат ва нарх бўйича белгиланган параметрларга мувофиқлигини ҳисобга олган ҳолда импорт харидларини, шунингдек валюта ресурсларидан самарали фойдаланилишини ҳар чоракда ташқи аудитдан ўтказиш механизминини жорий этиш;
- ✓ жамият харидларининг йиллик ва чораклик режа-жадвалларини, шунингдек, импорт қилиш режалаштирилган товарлар (ишлар, хизматлар) рўйхатларини харидларнинг мақсадга мувофиқлигини кўриб чиқиш;
- ✓ жамият ижро органи раҳбарининг трансформация масалалари бўйича харажатлар сметасини тасдиқлаш;
- ✓ жамият ижро органи раҳбарига хусусийлаштириш жараёнларини, шу жумладан акцияларни оммавий жойлаштиришни (IPO) сифатли ва белгиланган муддатларда амалга оширганлиги учун алоҳида мукофот (мазкур Низомнинг кўзда тутилган рағбатлантиришдан ташқари) ёки амалга оширмаганлик учун жавобгарлик чоралари белгилаш;
- ✓ асосий фаолиятига хос бўлган янги кўчмас мулк объектларини сотиб олиш ёки қуриш ҳамда хўжалик жамиятлари устав капиталидаги улушни сотиб олиш, шунингдек, асосий фаолиятидан ташқари кўшимча фаолият билан шуғулланиш мақсадга мувофиқлигини кўриб чиқиш ва тегишли қарор қабул қилиш;
- ✓ жамият томонидан мулкни бегоналаштириш, уни сотиш шакли ва механизми,

давлат иштирокидаги корхоналар ва уларнинг таркибидаги корхоналар устав капиталига учинчи шахслар томонидан инвестиция киритиш бўйича келишувларини (битим, шартнома, меморандум ва бошқалар) мажбурий тарзда олдиндан кўриб чиқиш;

✓ Жамият Халқаро молиявий ҳисобот стандартларига мувофиқ тузилган йиллик молиявий ҳисоботни у Халқаро аудит стандартларига мувофиқ ташқи аудитдан ўтказилгандан сўнг, уни эълон қилиш бўйича қарорларни қабул қилиш;

- ✓ Жамиятнинг Тафтиш комиссияси аъзоларига тўланадиган ҳақ ва компенсацияларнинг миқдорлари юзасидан тавсиялар бериш;
- ✓ дивиденд миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби юзасидан тавсиялар бериш;
- ✓ Жамиятнинг Захира фондидан ва бошқа фонларидан фойдаланиш;
- ✓ Жамиятнинг филиалларини ташкил этиш ва ваколатхоналарини очиш;
- ✓ Жамиятнинг шўъба ва тобе хўжалик жамиятларини ташкил этиш;
- ✓ Қонуннинг **8 ва 9-бобларида** ва мазкур Уставда назарда тутилган ҳолларда битимлар тузиш ҳақида қарор қабул қилиш;
- ✓ Жамиятнинг тижорат ва нотижорат ташкилотлардаги иштироки билан боғлиқ битимларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тузиш.
 - ✓ Жамиятни яшил иқтисодиётга ўтиш жараёнини жадаллаштириш;
 - ✓ Жамиятда трансформация жараёнини самарали ташкил этиш, корхонанинг ташқи қарзларини оптималлаштириш, замонавий харид тизимини жорий этиш, инвестиция лойиҳаларини молиялаштиришга муқобил маблағларни жалб этиш;

2.3. Жамият Кузатув кенгашининг ваколат доирасига Қонун, корпоратив бошқарув кодекси, қондаси ва Уставга мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш ҳам киритилиши мумкин.

2.4. Кузатув кенгаши акциядорларнинг умумий йиғилиши, кузатув кенгаши, жамият устави ва ривожланиш режаси томонидан қўйилган вазифаларнинг бажарилиши учун ижроия органи ваколатига кирувчи масалаларни у томондан мустақил ҳал этиш талабини жорий этади.

2.5. Жамият Кузатув кенгаши Бошқарув, жамиятнинг ички назорат органи, ташкил этилган коллегиял органлар фаолиятини мувофиқлаштиради, зарур бўлганда, жамият ривожланиш режасини ишлаб чиқишни ташкил этиш ва унда белгиланган мақсадларга эришиш мониторинги учун экспертларни жалб этади.

2.6. Кузатув кенгаши жамиятнинг стратегик мақсади сифатида акциялар нархининг ўсишига олиб келувчи молиявий бақарорликни таъминлаш, меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот рақобатдошлигини ошириш, ишлаб чиқариш, энергия самарадорлиги ва экспорт кўрсаткичларининг ўсиши, ишлаб чиқариш қувватларини модернизация қилиш, техник ва технологик янгилашни амалга оширишни белгилайди.

2.7. Жамият Кузатув кенгаши унинг аъзоси вазифасини бажаришдан озод этилиши шартларини ҳамда Кузатув кенгаши раисининг йиғилишни ташкил этиш ва ўтказиш билан боғлиқ фаолияти тартиби ва функциясини белгилайди.

2.8. Жамият Кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар ҳал қилиш учун Жамиятнинг Бошқарувида ўтказилиши мумкин эмас.

3. Кузатув кенгаш аъзоларини сайлаш

3.1. Жамиятнинг Кузатув кенгаши аъзоларини сайлаш Қонунда ва Жамият Уставида назарда тутилган тартибда **уч йил** муддатга акциядорларнинг Умумий йиғилиши томонидан амалга оширилади.

3.2. Жамиятнинг Кузатув кенгаши таркибига сайланган шахслар чекланмаган тарзда қайта сайланиши мумкин.

3.3. Жамият Бошқарув органи аъзолари, унинг шўъба ва тобе хўжалик жамиятларида меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар ва ушбу

жамиятлар бошқарув органларининг аъзолари Кузатув кенгашига сайланиши мумкин эмас.

3.4. Айти шу Жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар Жамиятнинг Кузатув кенгаши аъзоси бўлиши мумкин эмас.

3.5. Жамиятнинг Кузатув кенгаши таркибига сайланадиган шахсларга нисбатан қўйиладиган талаблар акциядорларнинг Умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган қарорда белгилаб қўйилиши мумкин.

3.6. Кузатув кенгаши аъзолиги учун номзодларга 4-бандга асосан малака талаблари, шу жумладан, Корпоратив бошқарув илмий-таълим маркази томонидан берилган корпоратив бошқарув малака сертификати ёки малака аттестати мавжудлиги талаб қилинади (қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллардан ташқари).

3.7. Жамият кузатув кенгаши таркибига камида бир нафар мустақил аъзо киритилиши керак, ушбу аъзо ҳар йили қайта сайланиши мумкин. Бунда кузатув кенгашининг мустақил аъзолигига номзодлар жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан, қоида тариқасида, акциядорлар умумий йиғилиши кўриб чиқиши учун танлов асосида кўрсатилади.

Қуйидагилар АЖ кузатув кенгашининг мустақил аъзоси бўлиши мумкин эмас:

- сўнгги уч йил ичида жамиятда ва (ёки) жамиятнинг аффилиланган шахсларида ишлаган шахс;

- жамият овоз берувчи акцияларининг беш ёки ундан ортиқ фоизига эгалик қилувчи (тўғридан-тўғри ва (ёки) аффилиланган шахслар орқали) акциядор;

- жамиятнинг ва (ёки) унинг аффилиланган шахсининг йирик мижози ва (ёки) йирик етказиб берувчиси билан фуқаролик-ҳуқуқий муносабатларда бўлган шахс. Бунда қайси шахслар билан базавий ҳисоблаш миқдорининг икки минг бараваридан кўп бўлган суммага тенг амалдаги шартнома мавжуд бўлса, ўша шахслар йирик мижоз ва йирик етказиб берувчи деб эътироф этилади;

- сўнгги уч йил ичида жамиятга ва (ёки) жамиятнинг аффилиланган шахсларига аудиторлик хизматларини кўрсатган аудиторлик ташкилотининг ходими;

- кетма-кет олти йил давомида жамиятнинг кузатув кенгаши таркибига кирган шахс;

- жамият ва (ёки) унинг аффилиланган шахслари билан бирор-бир келишувга эга бўлган шахс, бундан кузатув кенгаши аъзосининг вазифалари ва функциялари бажарилишини таъминлаш билан боғлиқ бўлган келишувлар мустасно;

- жамиятнинг бошқарув ва ички назорат органларининг ва (ёки) унинг аффилиланган шахсларининг аъзоси бўлган шахсининг ёки сўнгги уч йил ичида уларга аъзо бўлган шахсининг яқин қариндоши ёки қуда томондан қариндоши (ота-онаси, ака-укалари, опа-сингиллари, ўғиллари, қизлари, эри (хотини), шунингдек эрининг (хотинининг) ота-онаси, ака-укалари, опа-сингиллари ва фарзандлари) бўлган шахс;

- давлат бошқаруви органининг ёки давлат корхонасининг ходими бўлган шахс;

- жамиятнинг уставида ёки акциядорлар умумий йиғилишининг қарорлари билан тасдиқланган ҳужжатларда белгиланган талабларга мувофиқ бўлмаган шахс.

Жамият кузатув кенгаши таркибига сайланган мустақил аъзоларнинг реестрини юритади ва уни ўз расмий веб-сайтида эълон қилади.

Жамият кузатув кенгаши мустақил аъзоларининг реестрини юритиш тартиби қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органи томонидан белгиланади.

Жамият кузатув кенгаши мустақил аъзосининг ушбу модданинг иккинчи қисмида белгиланган талабларга мувофиқлиги ўзгарган тақдирда, у жамиятни ва кузатув кенгашини бу ҳақда икки иш куни ичида хабардор қилиши шарт. Бу ҳолда ушбу модданинг биринчи қисмида белгиланган тартибда бошқа номзод мустақил аъзо сифатида таклиф этилади.

Жамият кузатув кенгашининг мустақил аъзоси кузатув кенгашининг бошқа аъзолари билан бир қаторда ушбу Қонунда белгиланган тенг ҳуқуқлар ва мажбуриятларга эга бўлади.

3.8. Жамиятнинг Кузатув кенгаши аъзолари сайлови кумулятив овоз бериш орқали амалга оширилади.

3.9. Кумулятив овоз беришда ҳар бир акциядорга тегишли овозлар сони жамиятнинг кузатув кенгашига сайланиши керак бўлган мустақил аъзолар ва бошқа аъзолар сонига алоҳида кўпайтирилади ҳамда акциядор шу тариқа олинган овозларни битта номзодга тўлиқ беришга ёки икки ва ундан ортиқ номзодлар ўртасида тақсимлашга ҳақли.

3.10. Энг кўп овоз тўплаган номзодлар Жамият Кузатув кенгашининг таркибига сайланган деб ҳисобланади.

4. Кузатув кенгаш аъзоларига доир малака талаблари.

4.1. Кузатув кенгаши аъзоси қуйидаги талабларга жавоб бериши керак:

- олий маълумотга эга бўлиши;
- Корпоратив бошқарув илмий-таълим маркази томонидан берилган корпоратив бошқарув малака сертификати ёки малака аттестатига эга бўлиши.

4.2. Қуйидаги соҳаларда билим, маҳорат ва тажрибага эга бўлиши:

- корхонани бошқариш, молиявий менеджмент, ички назорат соҳасида;
- корпоратив ҳуқуқ ва бошқарув соҳасида.

4.3. Амалдаги Қонун, фармон, қарор ва бошқа давлат органлари томонидан чиқарилган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни билиши;

4.4. Бошқарув органларида камида уч йиллик тажрибаси бўлиши керак.

5. Кузатув кенгаш Раиси

5.1. Жамият Кузатув кенгашининг Раиси Кузатув кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан **кўпчилик** овоз билан, ушбу кенгаш таркибидан Кузатув кенгаши аъзолари томонидан сайланади.

5.2. Жамиятнинг Кузатув кенгаши ўз Раисини Кузатув кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан **кўпчилик** овоз билан қайта сайлашга ҳақли.

5.3. Жамият Кузатув кенгашининг Раиси унинг ишини ташкил этади, Кузатув кенгаши мажлисларини чақиради ва уларда раислик қилади, мажлисларда баённома юритилишини ташкил этади, акциядорларнинг Умумий йиғилишида раислик қилади.

5.4. Жамият Кузатув кенгашининг Раиси бўлмаган тақдирда унинг вазифасини Кузатув кенгашининг аъзоларидан бири амалга оширади.

5.5. Кузатув кенгаши Раиси, агар Кузатув кенгашнинг қарори билан ушбу ваколатлар бошқа шахсга юкланмаган бўлса, Бошқарув раҳбари ва аъзолари билан тузилган шартномаларни жамият номидан имзолайди.

6. Кузатув кенгаши мажлиси

6.1 Жамият Кузатув кенгашининг мажлиси Кузатув кенгашининг Раиси томонидан унинг ўз ташаббусига кўра, Жамият Кузатув кенгаши, Тафтиш комиссияси, Бошқарув аъзосининг, шунингдек Жамият овоз берувчи акцияларининг камида **бир фоизига** эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра чақирилади ва кун тартиби, фойдани тақсимлаш, бошқарув ва назорат органи аъзолигига уларнинг номзодини (умумий йиғилиш ўтказилгунга қадар алмаштириш имконияти билан) кўрсатиш юзасидан таклиф киритилади.

6.2. Жамият Кузатув кенгаши мажлислари унинг Раиси томонидан **ҳар чоракда камида бир марта** чақирилади. Зарурият кўра Жамият Кузатув кенгашининг мажлислари **чоракда бир мартадан кўпроқ** ўтказилиши мумкин.

Жамият Кузатув кенгашининг йиғилишлари сўров ўтказиш йўли билан шунингдек, видеоконференц-алоқа режимида ўтказиши мумкин, бунда Жамият Кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши мумкин.

6.3. Янги бир йил муддатга сайланган Кузатув кенгашининг биринчи мажлиси Жамиятнинг Кузатув кенгаши аъзоларидан бири томонидан мажлис чақирилиши тўғрисидаги бошқа Кузатув кенгаши аъзоларини хабардор қилиш орқали чақирилади. Кузатув кенгашининг ушбу мажлисида Жамият Кузатув кенгаши Раисини сайлаш масаласи кўриши шарт.

6.4. Мазкур Низомнинг **6.1-бандида** белгиланган шахс томонидан Кузатув кенгаши мажлисини чақириш тўғрисидаги ёзма талаб келиб тушган тақдирда, Кузатув кенгашининг Раиси келиб тушган талабни кўриб чиқишга мажбур. Жамият Кузатув кенгашининг мажлисини ўтказиш тўғрисидаги талабда мажлис кун тартибига киритилиши керак бўлган масалалар, уларни киритиш сабаблари кўрсатилган ҳолда таърифланган ҳамда мажлис чақирилишини талаб қилаётган шахснинг электрон манзили бўлиши керак. Талаб тақдим этган санадан эътиборан **ўн кун** ичида Жамият Кузатув кенгашининг Раиси мажлисни чақириш тўғрисида ёки мажлисни чақиришни рад этиш ҳақида қарор қабул қилиши керак. Чақириш тўғрисидаги қарор қабул қилинган тақдирда талабда кўрсатилган масалани (масалаларни) кўриб чиқиш бўйича Кузатув кенгаши мажлиси Кузатув кенгаши Раиси томонидан тегишли талаб олинганидан бошлаб **ўттиз иш кунидан** кечиктирмай ўтказилиши керак. Жамият Кузатув кенгаши Раиси томонидан мажлиси чақириш ёки бундай мажлисни чақиришни рад этиш ҳақидаги асослантирилган қарори мажлис чақиришни талаб қилган шахсга қарор қабул қилинган пайтдан эътиборан **уч иш** кунидан кечиктирмай электрон манзил орқали юборилади.

6.5. Жамият Кузатув кенгашининг мажлисини ўтказиш учун кворум аниқланади. Жамият Кузатув кенгашига сайланган аъзоларнинг камида **етмиш беш** фоизи иштирок этганида кворум ҳисобланади. Жамият Кузатув кенгаши аъзоларининг сони мазкур **бандида** назарда тутилган миқдорнинг **етмиш беш** фоизидан кам бўлган ёки кузатув кенгаши аъзоси вазифасини бажаришдан озод этилган тақдирда, Жамият Кузатув кенгашининг янги таркибини сайлаш учун акциядорларнинг навбатдан ташқари Умумий йиғилишини чақириши шарт. Кузатув кенгашининг қолган аъзолари акциядорларнинг бундай навбатдан ташқари Умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилишга, шунингдек Жамият Бошқарув Раисининг ваколатлари муддатидан илгари тугатилган тақдирда, унинг вазифасини вақтинча бажарувчини тайинлашга ҳақлидир.

6.6. Жамиятнинг Кузатув кенгаши мажлиси кворуми мавжуд бўлган тақдирда Жамият Кузатув кенгаши ваколатли бўлади. Кузатув кенгаши мажлисини Кузатув кенгаши Раиси, у бўлмаган тақдирда эса, унинг Кузатув кенгашининг аъзоларидан бири очади, мажлис кун тартибини эълон қилади ва мажлисини олиб боради. Йиғилиш кун тартиби масаласи бўйича Кузатув кенгаши Раиси, Кузатув кенгаши аъзоси ёки кун тартиби масаласи бўйича маъруза билан таклиф этилган шахс чиқишлари тингланади. Чиқишларнинг натижаларига кўра кун тартибидаги масала муҳокама қилинади. Овозга қўйилган савол бўйича овоз берилади. Кузатув кенгаши Раиси, у бўлмаган тақдирда эса, унинг Кузатув кенгашининг аъзоларидан бири овозга қўйиш натижаларини ва қабул қилинган қарорни ўқиб эшиттиради. Кун тартибига қўйилган масалалар кўриб чиқиши натижасига кўра, кўрсатилган шахс йиғилишни ёпиқ деб эълон қилади.

6.7. Жамият Кузатув кенгашининг мажлисида қарорлар, агар Кузатув кенгашининг мажлисини чақириш ва ўтказиш тартибини белгиловчи Қонун ва мазкур Уставда, ўзгача қоида назарда тутилмаган бўлса, мажлисда ҳозир бўлганларнинг **кўпчилик** овози билан қабул қилинади. Жамият Кузатув кенгашининг мажлисида масалалар ҳал этилаётганда Кузатув кенгашининг **ҳар бир аъзоси битта овозга** эга бўлади. Жамият Кузатув кенгашининг бир аъзоси ўз овозини Кузатув кенгашининг бошқа аъзосига беришига йўл қўйилмайди. Жамият Кузатув кенгаши аъзоларининг овозлари тенг бўлган тақдирда Жамият Кузатув кенгаши Раиси **ҳал қилувчи овозига** ҳуқуқи эга.

6.8. Жамият Кузатув кенгашининг қарорлари сиртдан овоз бериш йўли билан (сўров йўли билан) Жамият Кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши мумкин.

6.9. Қонуннинг **18-моддаси иккинчи ва тўртинчи қисмларида** ва Уставнинг **4.4. ва 4.6. бандида** кўрсатилган масалалар бўйича қарор Жамият Кузатув кенгаши томонидан **бир овоздан** қабул қилинади.

Жамият Кузатув кенгашининг йиғилишлари сўров ўтказиш йўли билан шунингдек, видеоконференц-алоқа режимида ўтказиши, Жамият Кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши мумкин.

Жамият Кузатув кенгаши мажлиси масофадан туриб ахборот коммуникация технологияларини, шу жумладан видеоконференц-алоқа тизимидан фойдаланган ҳолда масофадан туриб ўтказилиши мумкин, бунда мажлисда иштирок этаётган Кузатув кенгаши аъзолари кун тартибидаги масалаларни муҳокама қилишлари ва улар бўйича овоз беришлари мумкин. Жамият Кузатув кенгашининг мажлиси видеоконференц-алоқа тизимидан фойдаланган ҳолда масофадан туриб ўтказилган тақдирда, мажлис баённомасида бу ҳақда кўрсатилади, ушбу мажлис сиртдан овоз бериш йўли билан ўтказилган деб эътироф этилмайди.

Ҳар чоракда ижро органининг ҳисоботини эшитиш бўйича кузатув кенгашининг мажлисларини **сиртдан овоз бериш йўли билан (сўров йўли билан) ўтказишга йўл қўйилмайди**

6.10. Жамият Кузатув кенгашининг мажлисида баённома юритилади. Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлис ўтказилганидан сўнг **ўн кундан** кечиктирмай тузилади.

Мажлис баённомасида қуйидагилар кўрсатилади:

мажлис ўтказилган сана, вақт ва жой;

мажлисда иштирок этадиган, шу жумладан ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда масофадан туриб иштирок этадиган шахслар;

мажлисининг кун тартиби;

овоз беришга қўйилган масалалар, улар юзасидан ўтказилган овоз бериш яқунлари;

қабул қилинган қарорлар.

Жамият Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлисда иштирок этаётган Жамият Кузатув кенгаши аъзолари томонидан имзоланади, улар мажлис баённомаси тўғри расмийлаштирилиши учун жавобгар бўлади.

6.11. Жамият Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси имзоланган куни Жамиятнинг Бошқарувига ижро этиш учун топширилади. Кузатув кенгаши акциядорларнинг Умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилган тақдирда мазкур қарор ҳақидаги ахборот Жамиятнинг Бошқарувига Кузатув кенгашининг мажлиси ўтказиладиган куни топширилади.

7. Кузатув кенгаши қошида қўмиталарни шакллантириш

7.1. Энг муҳим масалаларни кўриб чиқиш ва жамиятнинг кузатув кенгашига тавсиялар тайёрлаш учун жамият кузатув кенгаши қошида кузатув кенгаши, ижроия органи аъзолари, жамият ходимлари ва жалб этилган экспертлар (тегишли соҳа мутахассислари, соҳа олий таълим муассасалари ўқитувчилари ва бошқалар) дан иборат тегишли масалалар, шу жумладан, низоли вазиятларни аниқлаш ва ҳал этиш бўйича қўмиталар (ишчи гуруҳлари) ташкил этиши мумкин.

7.2. Қўмиталарни шакллантириш мақсади ва уларнинг ишлаш тартиби, сони ва таркиби жамият кузатув кенгашининг қарори билан тасдиқланган низомларда белгиланади.

7.3. Жамият акциялари фонд биржасининг биржа котировкаси варағига киритилганлиги сабабли жамиятнинг фақат жамият кузатув кенгашининг аъзоларидан таркиб топган **аудит қўмитаси**ни ташкил этиши шарт.

7.4. Жамиятда аудит қўмитасидан ташқари қуйидаги қўмиталар ташкил этилади:

- Тайинлаш(танлов) ва мукофотлаш бўйича қўмита
- Стратегия ва инновациялар бўйича қўмита
- Низоли вазиятларни аниқлаш ва хал этиш бўйича қўмита

7.5. Жамиятда ташкил қилинган қўмита аъзоларининг сони 3 (уч) кишидан иборат бўлиб, таркиби кузатув кенгашининг қарори билан 7.1. бандида кўрсатиб ўтилган жамиятнинг бошқарув органлари ва соҳа мутахассислардан иборат бўлган аъзолардан белгиланади.

8. Кузатув кенгаш аъзоларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

8.1. Кузатув кенгаш аъзоси қуйидаги ҳуқуқларга эга:

Кузатув кенгаш мажлисида шахсан қатнашиш, йиғилишда муҳокама қилинаётган масала юзасидан регламент билан ажратилган вақт доирасида сўзга чиқиш;

Кузатув кенгаш қарорига кўра муайян даврда Жамиятининг фаолияти, уни ривожлантириш режалари тўғрисида ахборот олиш;

Кузатув кенгашида вазифаларни бажарганлик учун тақдирлаш пули ва (ёки) харажатларнинг компенсациясини олиш.

қонунчилик, Жамият Устави ва мазкур Низомига мувофиқ бошқа ҳуқуқлар.

8.2. Кузатув кенгаш аъзолари ўртасида вазифаларни тақсимлаш Кузатув кенгаш Раиси томонидан Кузатув кенгашнинг ҳар бир аъзоси учун аниқ амалга оширилади. Кузатув кенгашининг ҳар бир аъзоси ушбу Низомнинг 7.4., 7.5. ва 7.6. бандларида кўрсатилган ҳолатлар юзага келганда, кузатув кенгаши аъзоси вазифасини бажаришдан озод этилади. Кузатув кенгашнинг ҳар бир аъзоси учун тақдирлаш пули миқдори фаолият самарадорлигига қараб акциядорлар Умумий йиғилиши томонидан белгиланади.

8.3. Жамият кузатув кенгашининг аъзоларига улар ўз вазифаларини бажариб турган давр учун ҳақ тўланиши ва (ёки) кузатув кенгашининг аъзоси вазифаларини бажариш билан боғлиқ харажатларининг ўрни қопланиши мумкин. Бундай ҳақ ва тўловларнинг миқдорлари Қонунчилик билан белгиланган меъёр доирасида акциядорларнинг Умумий йиғилиши қарори билан тасдиқланган “Кузатув кенгаши, тафтиш комиссияси ва ижроия органи аъзоларини рағбатлантириш тўғрисида”ги Низомда белгиланади.

8.4. Жамият Кузатув кенгашининг аъзолари қуйидагиларга мажбурдирлар:

Жамият битим тузишидан аффилиланганлиги тўғрисида қонунчиликда белгиланган тартибда Жамиятни хабардор этиши;

Кузатув кенгаши аъзолари ўзларининг мажбуриятларини ҳалол, шунингдек Жамияти манфаатлари йўлида улар энг яхши деб ҳисоблайдиган усул билан амалга ошириш;

қонунчилик, Жамият Устави ва мазкур Низомига мувофиқ бошқа мажбуриятлар.

8.5. Кузатув кенгаш аъзолари Кузатув кенгаш томонидан у ёки бу қарорларни қабул қилишга таъсир кўрсатганлик учун бевосита ёки билвосита ҳақ олиш ҳуқуқига эга эмас.

8.6. Кузатув кенгаш аъзолари Жамияти имкониятлари (мулкӣ ва номулкӣ ҳуқуқлар, хўжалик фаолияти соҳасидаги имкониятлар, Жамиятининг фаолияти ва режалари тўғрисидаги ахборот)дан шахсий бойлик ортириш мақсадида фойдаланиш ҳуқуқига эга эмас.

9. Кузатув кенгаш аъзоларининг жавобгарлиги

9.1. Жамият Кузатув кенгашининг аъзолари Жамият олдида қонунчилигига ва Жамият Уставига мувофиқ жавоб берадилар.

9.2. Жамият Кузатув кенгашининг аъзолари ўз ҳуқуқларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда Жамиятнинг манфаатларини кўзлаб иш тутиши ҳамда белгиланган тартибда жавобгар бўлиши лозим.

9.3. Агар бир нечта шахс жавобгар бўлса, уларнинг Жамият олдидаги жавобгарлиги солидар жавобгарлик бўлади.

9.4. Жамиятга зарар етказилишига сабаб бўлган қарорга овоз беришда иштирок этмаган ёки ушбу қарорга қарши овоз берган Жамият Кузатув кенгаши аъзолари жавобгар бўлмайди.

Кузатув кенгаши аъзоси давлат иштирокидаги корхоналар билан боғлиқ ҳар қандай масала ёки битим бўйича ҳар қандай манфаатдорлиги тўғрисидаги маълумотларни ошкор қилиши шарт.

9.5. Жамият ёки у жойлаштирган акцияларнинг ҳаммаси бўлиб камида **бир фойзига** эгалик қилувчи акциядор (акциядорлар) Жамиятга етказилган зарарларнинг ўрнини қоплаш тўғрисидаги даъво билан Жамиятнинг Кузатув кенгаши аъзоси устидан судга мурожаат қилишга ҳақли.

9.6. Суд жамиятнинг кузатув кенгаши аъзосини жамиятга мулкӣ зарар етказганликда айбдор деб топган тақдирда, ушбу аъзонинг ваколатлари суднинг қарорига кўра, уларнинг хўжалик жамиятларида раҳбарлик лавозимини эгаллаши тақиқланган ҳолда, бир йилдан кам бўлмаган муддатга тугатилиши мумкин.

9.7. Жамиятнинг кузатув кенгаши аъзоси жамиятга чалғитувчи ахборот ёки била туриб ёлғон ахборот тақдим этганлиги ёхуд ўзлари ёки ўз аффилиланган шахслари томонидан фойда (даромад) олиш мақсадида йирик битим тузишни ва (ёки) йирик битим тузиш ва (ёки) аффилиланган шахслар билан битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилишни таклиф этганлиги натижасида етказилган зарар учун жавобгарликка тортилиши мумкин.